

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
_____ "_____" _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050113-Musiqi müəllimliyi.

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət fənləri.

Kafedra: "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrası

I. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: Polifoniya.

Fənn proqramı: Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 15.03.2012-ci il tarixli, 410 sayılı əmrilə təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPFS-B03

Təhsil ili: IV (2025-2026) Semestr VII

Tədris yükü: Cəmi: 180 saat. Auditoriya saati 60 saat (30 saat mühazirə , 30 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit : 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Əsədli Aytəkin Oruc qızı

E-mail: asadli.aytekin@mail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə. Məmmədov küçəsi 19, 2 saylı tədris korpusu

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1. E. P. Dadaşova "Polifoniya üzrə qısa mühazirələr kursu" Bakı -1991

2. Вл. Протопопов "История полифонии".

Москва, издательство "Музыка", 1987г.

3. Музыкальный энциклопедический словарь (главный редактор Г. В. Колдыш). Москва, "Советская энциклопедия", 1990г.

Əlavə ədəbiyyat

4. N. Bağırov. "Musiqinin elementar nəzəriyyəsi." Bakı. 1982

5. L. A. Mazel. "Musiqi əsərlərinin quruluşu"

6. İ. V. Sposbin "Muzikalnaya forma"

7. Ü. Hacıbəyov "Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları" Bakı 1985

8. [http://www.anl.az/down/meqale/ameanax_axtarishlar/2021/03/778087\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/ameanax_axtarishlar/2021/03/778087(meqale).pdf)

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Polifoniya fənni üçüncü tədris ilinin yeddinci smestrdə 30 saat mühazirə, 30 saat seminar məşğələsi nəzərdə tutulur. Kursun tədrisində məqsəd polifoniya elmi haqqında məlumat əldə etmək, polifoniya tədrisinin təlim prosesində əhəmiyyətinin izah edilməsi, polifonik musiqinin təbiəvi və estetik imkanlarından istifadə edilməsi, uşaqlarda polifonik musiqi dinləmək zövqünün inkişaf etdirilməsi üçün müasir təlim metodlarından istifadə bacarıqlarının öyrədilməsidir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələr bilini 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal- tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D

5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 60 (30 saat müəhazirə, 30 saat seminar)

No	Keçirilən müəhazirə mövzuların məzmunu	Müh.	Tarix
1	Mövzu: Polifoniya elminin xarakteristikası Plan: 1. Polifoniyanın formalaşması və inkişafı. 2. Əsas polifonik janrlar. 3. Polifonik üslubun yaradıcıları Mənbə: [1,2,3,4,5,6,]	2	
2.	Mövzu: Ciddi üslub polifoniyadan sərbəst üslub polifoniyaya keçid. Plan: 1. Ciddi üslub polifoniyası və nümayəndələri 2. Sərbəst üslub polifoniya Mənbə: [1,2,3,4,5,6]	2	
3.	Mövzu: İ. S. Baxın polifoniyası. Plan: 1. Baxın yaradıcılığında fuqa. 2. Fuqa, fuqetta və digər polifonik formalar. Mənbə: [1,2,4,5,6,]	2	
4.	Mövzu: Fuqa mövzusu Plan: 1. Kodensiya 2. Fuqada əks quruluş. Mənbə: [1,2,3,4,5]	2	
5.	Mövzu: Fuqanın tam şəkildə formalaşması Plan: 1. Fuqanın formalaşması. 2. Formayaradıcı əsas faktorlar. 3. Səs yüksəkliyi və ritmik dalğaları. Mənbə: [1,2,3,4,5]	2	
6.	Mövzu: İ. S. Baxın fuqalarında forma xüsusiyyətləri Plan: 1. Baxın fuqalarında sonatalılıq. 2. İ. S. Baxın "Fuqa məhərrəti" silsiləsi [1,2,4,5,6]	2	
7.	Mövzu: Polifonik quruluşun bəzi qanunları haqqında Plan: 1. Polifoniyada fasiləsizlik, variant dəyişməsi və reprizalılıq. 2. Polifoniyada işlənmə prinsipləri və məsafəli bağlamalar Mənbə: [1,2,3,4,5]	2	
8.	Mövzu: Motsartın polifoniyası. Plan: 1. Motsart yaradıcılığında polifoniyanın əhəmiyyəti. 2. Motsart yaradıcılığında təzadlı polifoniya. Mənbə: [1,2,4,5,6,]	2	
9.	Mövzu: Bethoven polifoniyası. Plan: 1. Bethoven polifoniyasının formalaşması. 2. Bethoven yaradıcılığında təzadlı polifoniya. Mənbə: [1,2,3,5,4,6,]	2	
10.	Mövzu: Romantiklərin polifoniyası Plan: 1. Romantik bəstəkarların yaradıcılığında polifoniya anlayışı.. 2. Romantiklərin yaradıcılığında təzadlı – tematik polifoniya. Mənbə: [1,2,4,5,6]	2	
11.	Mövzu: Şuman polifoniyası. Plan: 1. Şuman polifoniyasının əhəmiyyəti 2. Şuman polifoniyasında faktura. Mənbə: [1,2,3,4,6,]	2	
12.	Mövzu: Rus xalq mahnılarının polifoniyası Plan: 1. Rus xalq mahnılarında səsaltı polifoniya 2. Rus xalq mahnılarında təksəslilik və çoxsəslilik Mənbə: [1,2,3,4,6,]	2	
13.	Mövzu: P. İ. Çaykovskinin polifoniyası Plan: 1. Çaykovski musiqində polifonik epizodlar 2. Çaykovski musiqisində imitasiyalı və imitasiyasız polifoniya Mənbə: [1,2,4,5,6,]	2	
14.	Mövzu: Taneyev polifoniyası Plan: 1. Rus polifoniya sənətində Taneyev polifoniyasının rolu. 2. Taneyev əsərlərində fuqa Mənbə: [1,2,3,4,6,]	2	
15.	Mövzu: Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında polifoniya Plan: 1. Azərbaycan bəstəkarlıq sənətində polifoniya 2. Qara Qarayev yaradıcılığında polifoniya Mənbə: [1,2,4,5,6,7,8]	2	

	CƏMI:	30s.	
--	--------------	-------------	--

Nö	Keçirilən seminar mövzularının məzmunu	Sem.	Tarix
1	Polifoniya elminin xarakteristikası	2	
2.	Ciddi üslub polifoniyadan sərbəst üslub polifoniyaya keçid.	2	
3.	İ.S.Baxın polifoniyası.	2	
4.	Fuqa mövzusu	2	
5.	Fuqanın tam şəkildə formalaşması	2	
6.	İ.S. Baxın fuqalarında forma xüsusiyyətləri	2	
7.	Polifonik quruluşun bəzi qanunları haqqında	2	
8.	Motsartın polifoniyası	2	
9.	Bethoven polifoniyası.	2	
10.	Romantiklərin polifoniyası	2	
11.	Şuman polifoniyası	2	
12.	Rus xalq mahnılarının polifoniyası	2	
13.	P.İ.Çaykovskinin polifoniyası.	2	
14.	Taneyev polifoniyası	2	
15.	Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında polifoniya	2	
	CƏM:	30s.	

XI.Fənn üzrə tələblər,tapşırıqlar:

-Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür-bacarıq və vərdisləri:

- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi
- Tədqiqat sahəsi üzrə işin məqsəd və vəzifə
- polifoniya, növləri, formaları və polifonik üslubun yaradıcıları;
- ciddi üslub polifoniyadan sərbəst üslub polifoniyaya keçid;
- fuqa mövzusu və fuqanın formalaşması;
- səs yüksəkliyi və ritmik dalğalar;
- romantiklərin polifoniyası.

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Polifoniya elminin xarakteristikası ,növləri və formaları haqqında anlayır;
- Ciddi üslub polifoniya və sərbəst üslub polifoniyadan öyrənir;
- Fuqa mövzusu ,fuqanın formalaşması haqqında məlumatlanır;
- Baxın polifoniyası,Baxın yaradıcılığında fuqa ilə tanış olur;
- Motsart vı Bethovenin polifoniyası ilə tanış olur;
- Romantiklərin polifoniyasını öyrənir.

XIII. İmtahan sualları:

1. Polifoniya haqqında ümumi məlumat
2. Polifoniyadan formalaşması və inkişafı.
- 3.Əsas polifonik janrlar
4. Ciddi üslub polifoniyası və nümayəndələri
5. Sərbəst üslub polifoniya
6. Baxın yaradıcılığında fuqa ,fuqetda və digər polifonik quruluşlar.
7. Kodensiya.
8. Fuqada əks quruluş.
9. Fuqanın tam şəkildə formalaşması.
10. Formayaradıcı əsas faktorlar.
11. Səs yüksəkliyi və ritmik dalğaların məqsədi.
12. Baxın fuqalarında sonatalılıq.
- 13.İ.S.Baxın "Fuqa məharəti" silsiləsi
- 14.Polifonik forma quruluşunun qanunları haqqında.
15. Polifoniyada fasiləsizlik,variant dəyişməsi və reprizalılıq.
16. Polifoniyada işlənmə prinsipləri və məsafəli bağlamalar
17. Motsart yaradıcılığında polifoniyadan əhəmiyyəti.
18. Motsart yaradıcılığında təzadlı polifoniya
19. Bethoven polifoniyasının formalaşması
20. Bethoven yaradıcılığında təzadlı polifoniya
21. Romantik bəstəkarların yaradıcılığında polifoniya anlayışı
22. Romantiklərin yaradıcılığında təzadlı –tematik polifoniya
23. Şuman polifoniyasının əhəmiyyəti
24. Şuman polifoniyasında faktura
25. Rus xalq mahnılarında səsəlti polifoniya
26. Çaykovski musiqində polifonik epizodlar.
27. Çaykovski musiqisində imitasiyalı və imitasiyasız polifoniya
28. Rus polifoniya sənətində Taneyev polifoniyasının rolu.
29. Taneyev əsərlərində fuqa

30. . Azərbaycan bəstəkarlıq sənətində polifoniya.

XIV.Kollokvium sualları.

I Kollokviumun sualları:

1. Polifoniya haqqında ümumi məlumat
2. Polifoniyanın növləri.Polifonik janrlar.
3. Polifonik üslubun yaradıcıları
4. Ciddi üslub polifoniyası və nümayəndələri
5. Sərbəş üslub polifoniya
6. Baxın yaradıcılığında fuqa .
7. Fuqetta və digər polifonik quruluşlar.
8. Fuqa mövzusu.
9. Kodensiya.
10. Fuqada əks quruluş
11. Fuqanın tam şəkildə formalaşması.
12. Formayaradıcı əsas faktorlar.
13. Səs yüksəkliyi və ritmik dalğaların məqsədi.
14. Baxın fuqalarında sonatalılıq.
15. İ.S.Baxın "Fuqa məharəti" silsiləsi

II kollokvium:

1. Polifonik quruluşun bəzi qanunları haqqında
2. Polifoniyada fasiləsizlik,variant dəyişməsi və reprizalılıq.
3. Polifoniyada işlənmə prinsipləri və məsafəli bağlamalar
4. Motsartın polifoniyası.
5. Motsart yaradıcılığında polifoniyanın əhəmiyyəti.
6. Motsart yaradıcılığında təzadlı polifoniya .
7. Bethoven polifoniyasının formalaşması.
8. Bethoven yaradıcılığında təzadlı polifoniya.
9. Romantiklərin polifoniyası
10. Romantik bəstəkarların yaradıcılığında polifoniya anlayışı..
11. Romantiklərin yaradıcılığında təzadlı –tematik polifoniya.
12. Şuman polifoniyası.
13. Şuman polifoniyasının əhəmiyyəti
14. Şuman polifoniyasında faktura.
15. Rus xalq mahnılarında səsaltı polifoniya.

Polifoniya fənninin sillabusu 050113-Musiqi muəllimliyi ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

B/ m.A.O.Əsədli

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev